

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Radkovou ve věci

žalobce: **I. S.**
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Radkem Ondrušem
sídlem Bubeníčкова 42, 615 00 Brno

proti
žalovanému: **Policie České republiky – Ředitelství služby cizinecké policie**
sídlem Olšanská 2, 130 51 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 11. 2021, č. j. X, ve věci **správního vyhoštění**

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**
- III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 26. 2. 2021, č. j. X, kterým správní orgán I. stupně vyhostil žalobce podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a stanovil dobu, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států EU, na 18 měsíců. Správní orgán I. stupně vyhostil žalobce, protože na území České republiky (dále jen „ČR“) pobýval bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu nebyl oprávněn.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

2. **Žalobce v žalobě** namítal, že důkazy listinami ve správním spise nebyly řádně provedeny, tj. nebyl sdělen jejich obsah, ani nebyly přečteny. Tento postup nemůže nahradit seznámení s podklady rozhodnutí. Žalobce byl otráven jedem, který použila u jeho zaměstnavatele deratizační firma. Tím, že správní orgán I. stupně provedl správní řízení ihned po otravě jedem 21. 2. 2021 a propuštění z nemocnice 25. 2. 2021, zneužil slabšího postavení žalobce. Žalobce neměl prakticky možnost zvolit si obhájce. Správní řízení trvalo u správního orgánu I. stupně jen několik desítek minut a nebyl zjištěn řádně skutkový stav.
3. Žalobce v odvolání uvedl, že se vyjádřil do protokolu před správním orgánem I. stupně nepřesně, že na území Evropské unie (dále jen „EU“) nežije osoba, se kterou má žalobce vazby. V ČR žijí dvě sestry a dva bratři žalobce. Na Ukrajině je špatná ekonomická situace, žalobce tam ztratil práci v zemědělství, kterou našel v ČR a zaměstnavatel je ochoten napsat písemný příslib, že ho zaměstná a ubytuje, jakmile si zlegalizuje pobyt. Tím se správní orgány nezabývaly.
4. Vyhoštění žalobce není v souladu s veřejným zájmem. Podle principu proporcionality správní orgány měly poměřovat práva žalobce jako poškozeného v trestním řízení a zájmu státu na zjištění pachatele trestného činu a dát jim větší váhu než zájmu na dodržování pravidel pro pobyt cizinců. Práva poškozeného zaručují Ústava, Listina základních práv a svobod a Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod. Správní orgány měly přihlídnout ke všem okolnostem případu. Žalobce byl po propuštění z nemocnice ihned eskortován k provedení úkonů za účelem vyhoštění.
5. Žalobce je v řízení o trestném činu proti životu a zdraví ze dne 21. 2. 2021 veden jako poškozený a klíčový svědek. Při otravě na farmě O. s. r. o. druhý ukrajinský zaměstnanec zemřel. Otrava byla způsobena po dezinsekci plynováním ve skladu obilí poté, co objekt nebyl dostatečně uzavřen a opatřen výstrahou. Jde o složitější případ, který vyžaduje zpracování znaleckých posudků z různých odvětví. V řízení je třeba před soudem vyslechnout žalobce jako svědka. Žalobce má jako poškozený řadu práv, zejména na osobní účast v řízení jako svědek, při studiu a nahlížení do spisu, na ústní prohlášení a návrhy při jednáních a hlavních líčeních. Žalobci by byla tato práva po vyhoštění upřena nebo by byla výrazně omezena. Proto není ve veřejném zájmu, aby žalobce byl vyhoštěn. Je známa řada případů, kdy cizinci pobývali v ČR nelegálně a policie strpěla jejich pobyt, pokud byly svědky nebo poškozenými v probíhajícím trestním řízení. Tyto případy lze zjistit v informačním systému policie. Jde například o informátory nebo případ S. G. a věc vedenou u Okresního soudu v Jihlavě ve věci sp. zn. 13 T 172/2008. Žalobce se dovolával legitimního očekávání, tedy stejného postupu. Jeho vyhoštění zmaří zjištění skutkového stavu. Účast žalobce je potřebná pro znalecké zkoumání. Střet obou veřejných zájmů je třeba podrobit testu proporcionality a posoudit, jestli je zásah do osobnostních práv žalobce ústavně konformní.
6. Žalobce nesouhlasil s úvahou žalovaného, že vyhoštění není překážkou trestního řízení a že žalobce se může na předvolání dostavit do ČR a za tímto účelem mu policie udělí vízum, pokud věc nejde vyřídit z ciziny (§ 122 odst. 2 zákona o pobytu cizinců). Jde o akademickou úvahu, protože citované ustanovení nehovoří o právech poškozeného a žalobce má vyslovený zákaz pobytu v ČR.
7. Stát neposkytuje bez dalšího poškozeným možnost bezplatného právního zastoupení v případech, kdy nejsou přítomni v ČR a nemohou se účastnit trestního řízení osobně.

Žalobce je v popsané trestní věci jediným svědkem, je třeba rozsáhlého odborného dokazování a obhajoba bude výpověď žalobce zpochybňovat. Žalobce se nebude moci v trestním řízení bránit.

8. Správní orgány neodůvodnily extrémně dlouhou dobu správního vyhoštění 18 měsíců. Žalobci jsou známy případy s délkou 6 – 12 měsíců.
9. Žalovaný nerozhodl o odvolání do 60 dnů a porušil tak § 71 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí (dále jen „správní řád“). Žalovaný tak fakticky prodloužil žalobci dobu vyhoštění.
10. Vycestování žalobce na Ukrajinu není možné, protože žalobci tam za současné situace hrozí nebezpečí. V případě válečného konfliktu žalobci hrozí na Ukrajině smrt a Ukrajinci, kteří mají jakýkoli vztah k EU či NATO se mohou stát objektem zájmu ruských zpravodajských či bezpečnostních složek.
11. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě** odkázal na napadené rozhodnutí.
12. **Žalobce v replice** ze dne 27. 12. 2021 upozornil, že situace na Ukrajině se zhoršuje a na hranicích Ukrajiny s Ruskem se shromažďují ruská vojska. Žalobci by mohlo při zajetí hrozit mučení. Tím se správní orgány nezabývaly.
13. **Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.).
14. **Správní orgán I. stupně v rozhodnutí o vyhoštění** poukázal na to, že policie zjistila při pobytové kontrole 25. 2. 2021, že žalobce překročil hranice EU dne 11. 5. 2020 a využil svého práva pobývat v EU celkem 90 dnů v rámci 180 dnů. Toto právo mu uplynulo 8. 8. 2021 a od 9. 8. 2021 žalobce pobýval 201 dnů na území EU neoprávněně. Žalobce tím naplnil hypotézu § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 ZPC a policie byla povinna žalobce vyhostit. Žalobce do protokolu uvedl, že na Ukrajině bydlí s matkou v rodinném domě, je svobodný a bezdětný. Od kamaráda se dozvěděl o práci na farmě a domluvil se v kravině na ošetřování dobytka. Práce mu vyhovovala a na Ukrajině práce není. I když věděl, že může být v ČR jen 90 dnů, v práci pokračoval. S majitelem se dohodnul, že 1. 3. 2021 ukončí spolupráci a odjede domů na Ukrajinu. O nelegálním pobytu věděl, ale potřeboval peníze na cestu. Žalobce k doplňujícím otázkám uvedl, že v případě návratu na Ukrajinu se ničeho neobává, nemá problémy se státní správou, policií ani jinými osobami; není s ním vedeno trestní řízení, ani v minulosti nebylo; na Ukrajině mu nic nehrozí. Nikde o azyl nežádal. Společnou domácnost v ČR ani v EU s nikým nevede. Jeho zdravotní stav je dobrý. Žádné návykové látky nebere. V schengenském prostoru nežije osoba, vůči které by případné vyhoštění bylo nepřipustným zásahem do rodinného nebo soukromého života. Může se vrátit na Ukrajinu, kde žije jeho rodina. V ČR nebo EU nemá žádné vazby. V případě správního vyhoštění žalobce vycestuje dobrovolně. Na vycestování mu stačí 7 dnů, jelikož se chystá 1. 3. 2021 odcestovat.
15. Správní orgán I. stupně nezjistil alespoň potencionálně možné důvody, pro které vyhoštění nepřipadá do úvahy. Použití správního vyhoštění jako prostředku proti nelegální migraci bylo na místě.

16. Dopady rozhodnutí o vyhoštění jsou přiměřené, protože žalobce si v ČR ani EU nevytvořil za krátkou dobu žádné vazby, nemá zde rodinné příslušníky, příbuzné či kamarády. Žalobce není osobou nadměrného věku a je zdravý, proto může snést dopady vyhoštění. Žalobce vstoupil do ČR za účelem zaměstnání a nemá zde rodinu. Žalobce pochází ze Zakarpatské Ukrajiny, tedy bezpečné části země původu, která je uvedena ve vyhlášce č. 328/2015 Sb. Žalobce neuvedl žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že může být vydán skutečnému nebezpečí ve smyslu § 179 ZPC.
17. Správní orgán I. stupně umožnil žalobci 26. 2. 2021 seznámit se s podklady rozhodnutí a žalobce nežádal jejich doplnění či změny, ani už nic nedoložil.
18. Správní orgán I. stupně stanovil dobu, po kterou žalobci zakázal vstup do schengenského prostoru, na 18 měsíců, tj. v dolní hranici zákonem stanoveného rozpětí. Tato doba má mít preventivní charakter, bere ohled na veřejný zájem a má být ponaučením, aby se žalobce stejného jednání pro příště vyvaroval. Žalobce v právním státě porušil normu, která umožňuje fungování společnosti podle Ústavy, tj. společnosti rovnoprávných, svobodných občanů, kteří jsou si vědomi svých povinností vůči druhým a zodpovědnosti vůči celku, společnosti založené na úctě k právům a svobodám člověka a občana, respektu k lidské důstojnosti a svobody a na úctě k lidským právům a zásadám otevřené občanské společnosti. K veřejnému pořádku patří dodržování právních i obvyklých neprávních pravidel jako nezbytné podmínky dodržování pokojného stavu. Žalobce svým jednáním porušil právní (psaná) pravidla na úseku vstupu a pobytu cizinců na území ČR.
19. Odvolací námitky se shodovaly se žalobními.
20. **Žalovaný v rozhodnutí o odvolání** uvedl, že správní orgán I. stupně rozhodnutí vydal po řádném zjištění skutkového stavu a ztotožnil se s jeho skutkovými a právními závěry. Žalovaný doplnil, že po propuštění z nemocnice byl žalobce převezen na policii, kde bylo zjištěno, že v ČR pobývá neoprávněně. Proto policie byla povinna zahájit se žalobcem správní řízení a vydat rozhodnutí o vyhoštění. Žalovaný nesouhlasil s tím, že nebylo provedeno dokazování. Žalobce se s podklady rozhodnutí seznámil a nežádal jejich doplnění, což potvrdil svým podpisem za přítomnosti tlumočníka. Žalobce neuvedl konkrétní nezákonnost, jaký důkaz nebyl proveden nebo že by nějaký konkrétní důkaz navrhoval a ten by nebyl proveden.
21. Správní vyhoštění není překážkou pokračování trestního řízení, ve které je žalobce poškozeným a svědkem. Žalobce může k výkonu svých práv požádat o odstranění tvrdosti správního vyhoštění podle § 122 odst. 2 ZPC a policie mu umožní po předvolání vstup na území ČR. Žalobce v doplnění odvolání uvedl, že požádal o vízum podle § 33 odst. 1 písm. a) a b) ZPC, ale nebylo mu uděleno. K věci se vyjádřil „komisař 2. oddělení obecné kriminality“ tak, že žalobce byl již vyslechnut za přítomnosti soudce a jeho další setrvání v ČR není třeba.
22. Je ve veřejném zájmu, aby v ČR pobývali cizinci, kteří dodržují zákony. Námitka žalobce, že nevěděl o svém nelegálním pobytu, je v rozporu s jeho tvrzením policii do protokolu. Odvolací námitka, že má v ČR dospělé sourozence, neznamená automaticky nemožnost správního vyhoštění. Žalobce neprokázal takovou kvalitu vztahu, aby vyhoštění zabránila. Žalobce navíc námitku vznesl až v odvolání.
23. Zákon nezná v případě protiprávního jednání žalobce mírnější opatření než správní vyhoštění. K námitce, že policie mohla uložit žalobci kratší dobu, po kterou žalobci nelze

umožnit vstup do EU a že obvyklá doba je 6, resp. 12 měsíců, žalovaný uvedl, že mohl dobu stanovit až v délce 5 let a šlo o správní uvážení správního orgánu I. stupně, jde o okolnosti každého případu a úkolem odvolacího orgánu je jen posoudit, zda nepřekročil meze správního uvážení nebo je nezneužil (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu, dále jen NSS, č. j. 5 A 139/2002-46). Žalobce neuvedl žádné konkrétní případy, ze kterých by vyplývalo vybočení z obvyklé praxe. NSS neshledal nepřiměřeným správní vyhoštění na dobu jednoho roku ani v případě neoprávněného pobytu v délce několika hodin, resp. tří dnů (rozsudky č. j. 1 Azs 416/2017-29 a č. j. 8 Azs 262/2018-40) v době, kdy horní hranice zákazu pobytu činila tři roky (účinnost ZPC do 1. 7. 2019). I v posuzovaném případě byl zákaz pobytu stanoven v jedné třetině nejvyšší sazby. Žalobce pobýval v ČR podle svého tvrzení vědomě nelegálně a nečinil k legalizaci pobytu žádné kroky. Žalobci přitěžuje skutečnost, že do ČR přicestoval v době nouzového stavu, kdy byl vstup cizinců do ČR zakázán.

24. Řízení o správním vyhoštění a řízení o vízum za účelem strpění žalobce na území ČR z důvodu trestního řízení jsou dvě samostatná, na sobě nezávislá řízení.
25. Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba **není** důvodná.
26. Rozhodnutí není **nepřezkoumatelné**. Správní orgán I. stupně uvedl skutková zjištění i z čeho je učinil, vyvodil skutkové závěry a podřadil je pod správně vybrané právní normy; dále vypsál důvody rozhodnutí, a jak uvážil o pro věc zásadních a podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považoval pro věc zásadní argumentaci účastníků řízení za lichou (viz rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-75).
27. Soud neshledal **nezákonnost rozhodnutí o správním vyhoštění** žalobce. Žalobce při jednání před správním orgánem I. stupně uvedl, že mu na Ukrajině nehrozí žádné nebezpečí a že se tam může vrátit, že o azyl nežádal, nemá v EU žádné vazby a stejně chtěl 27. 2. 2021 nebo 1. 3. 2021 vycestovat. Žalobce potvrdil, že věděl, že je v ČR neoprávněně. Již v přezkoumávaném správním řízení vyšlo najevo, že žalobce nebyl obezřetný, nezachoval potřebnou míru opatrnosti, neměl dobrou víru při neoprávněném pobytu a do rozhodnutí soudu nebylo zjištěno, ani neuvedl nic k tomu, proč v ČR pobýval neoprávněně. Žalobce je za své vyhoštění plně odpovědný. Opak ve správním řízení nebyl zjištěn, ani prokázán. Žalobce nevnesl do zjištěného stavu důvodné pochybnosti a nejsou zde žádné indicie o tom, že cokoli objektivně bránilo žalobci v legalizaci pobytu. Žalobce nemohl legitimně očekávat, že vyhoštěn nebude, když v ČR pobýval asi půl roku neoprávněně. Žalobce si byl neoprávněného pobytu vědom.
28. Žalobce při jednání před správním orgánem I. stupně uvedl, že rodinu má na Ukrajině a v ČR nemá žádné vazby. O sourozencích vůbec nehovořil. Žalobce až v odvolání zmínil, že jeho sourozenci pobývají v ČR a ani v odvolacím řízení a soudním řízení správním důvěryhodně netvrdil a vůbec neprokázal **vazby k sestře M. či ostatním sourozencům**, kteří žijí v ČR.
29. Žalobní námitka, že **důkazy listinami ve spise nebyly řádně provedeny** čtením či sdělením jejich obsahu, není důvodná. Podle § 53 odst. 6 správního řádu platí, že „o provedení důkazu listinou se učiní záznam do spisu. Za přítomnosti účastníků nebo zúčastněných

osob, anebo účastní-li se úkonu veřejnost, se důkaz listinou provede tak, že se listina přečte nebo sdělí její obsah.“

30. Správní orgán I. stupně podle jím doloženého správního spisu o provedení důkazů listinami (resp. částí spisu, kterou shromáždil před zahájením správního řízení) nese-psal protokol podle § 18 odst. 1 správního řádu. Listiny shromážděné před zahájením správního řízení obsahovaly zejména výpisy z registrů cizinecké policie, kopie osobních dokladů žalobce, propouštěcí zprávu z nemocnice). V daném případě však tato vada nemá vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Správní orgány hodnocení listin popsaly v odůvodnění rozhodnutí. Žalobce neuvedl, k jakému konkrétnímu negativnímu zásahu do jeho subjektivních veřejných práv došlo. Žalobce se seznámil s podklady rozhodnutí a nenavrhoval jejich doplnění či změny, což stvrdil svým podpisem na záznamu. Správní orgán I. stupně tak dostal svým povinností podle § 36 odst. 3 správního řádu. Žalobce do protokolu prohlásil, že chce vypovídat, cítí se zdravý, předmětu řízení porozuměl a řekl, že je schopen vypovídat. Žalobce žádal jen tlumočníka, který byl jednání přítomen. Žalobce byl podle protokolu poučen, poučení porozuměl a porozuměl i důvodům, proč je s ním protokol sepsován. To vše žalobce potvrdil svým podpisem na každé stránce protokolu, oznámení o zahájení řízení, záznamu o seznámení s podklady rozhodnutí a napadeného rozhodnutí o správním vyhoštění. Ostatně, ani z žalobních námitek nevyplývá, že by žalobce během správního řízení jeho smyslu a napadenému rozhodnutí neporozuměl. Žalobce si také mohl pořídit kopii správního spisu v průběhu správního řízení nebo kdykoli později, tím spíše, že byl od podání odvolání ve správním řízení a následně v soudním řízení správním zastoupen advokátem. Tomu ostatně žalovaný na jeho žádost kopii správního spisu dne 14. 3. 2021 zaslal, ačkoli na její zaslání neplyne ze správního řádu nárok, jak potvrzuje judikatura správních soudů (srov. rozsudek zdejšího soudu č. j. 72 A 48/2019-31 a rozhodnutí tam citovaná).
31. Při **stanovení doby, po kterou žalobci nelze umožnit vstup na území EU**, správní orgán I. stupně nezneužil správní uvážení, ani nepřekročil jeho meze a délka odpovídá i podle konstantní judikatury obvyklé praxi. Délku správního vyhoštění (18 měsíců z možných 5 let) žalovaná odůvodnila přesvědčivě, odpovídá správní praxi a posuzovanému případu (srov. např. rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 1 A 16/2021-31, kde šlo o dva roky a první překročení doby povoleného pobytu o šest měsíců, nebo rozsudek téhož soudu č. j. 16 A 7/2021-17, kde šlo o dva roky, rozsudek Krajského soudu v Praze č. j. 42 A 3/2021-19 s vyhoštěním na dva roky, či rozsudek Krajského soudu v Brně, č. j. 32 A 7/2021-56 s délkou vyhoštění na dva roky po pouhém jednom dni neoprávněného pobytu).
32. V tomto řízení není soud oprávněn – a ani žalovaná ve správním řízení nebyla oprávněna – **odstranit tvrdost správního vyhoštění**. Tento postup stanoví § 122 ZPC odst. 5 u zkrácení doby vyhoštění a v § 122 odst. 2 ZPC v případě povolení vstupu či udělení víza za účelem vstupu na území v případě předvolání státního orgánu České republiky, nelze-li věc vyřídit z ciziny. Bude záležet na žalobci, jak bude uplatňovat svá práva v trestním řízení, a na následném postupu soudu v trestní věci. Pro úplnost soud dodává, že rozhodnutí podle § 122 ZPC je přezkoumatelné ve správním soudnictví (srov. rozsudek NSS č. j. 4 As 75/2006-52).
33. Žalobce výslovně nenavrhoval žádný důkaz k prokázání **rozdílné praxe** v jiných případech a sám nedoložil rozhodnutí žalované o konkrétních případech, kdy žalovaná v případě

neoprávněného pobytu nevyhostila cizince, protože byl svědkem či poškozeným v trestním řízení. Přitom žalobce si mohl takové rozhodnutí vyžádat podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím a doložit ho pro posouzení podle § 2 odst. 4 správního řádu. Správní orgán by pak posuzoval, zda při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. Soud v dokazování v tomto směru nepokračoval, protože zde nebyly indicie, že by šlo o srovnatelné případy. Soud rovněž nemohl domýšlet a vykonávat obhajobu žalobce, narušil by tím rovné postavení účastníků řízení.

34. Správní orgány zvažovaly **proporcionalitu a ústavněprávní hodnoty**, které žalobce namítal v žalobě, a vysvětlily, že dopady rozhodnutí o správním vyhoštění jsou přiměřené, protože žalobce nemá v EU žádné vazby, které by vyhoštění bránily, ani zde nebyly překážky vycestování do země původu. Správní orgány uvedly k právům žalobce jako poškozeného v trestním řízení, že již byl za přítomnosti soudce vyslechnutý a že může požádat o odstranění tvrdosti správního vyhoštění a po předvolání soudu mu policie udělí vízum podle § 122 ZPC, nebude-li možné věc vyřídit z ciziny. V době rozhodování správních orgánů zde nebyla ani překážka vycestování a území bydliště žalobce na západní Ukrajině bylo ještě považováno za bezpečnou část země původu podle vyhlášky č. 328/2015 Sb. Zájem žalobce na setrvání v ČR z důvodu postavení jako svědka a poškozeného v trestním řízení, je-li možné ho realizovat zejména prostřednictvím obhájce a odstraněním tvrdosti správního vyhoštění podle § 122 ZPC, nepřevážil zájem na dodržování pravidel pro migraci cizinců v EU. Soud se s těmito úvahami správních orgánů ztotožnil.
35. Žalobce nebyl ani znevýhodněnou nebo zranitelnou osobou ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (dále jen „nová přijímací směrnice“). Podle čl. 21 nové přijímací směrnice členské státy zohlední ve vnitrostátních právních předpisech provádějících tuto směrnici zvláštní situaci zranitelných osob, například nezletilých osob, nezletilých osob bez doprovodu, zdravotně postižených osob, starších osob, těhotných žen, osamělých rodičů s nezletilými dětmi, obětí obchodování s lidmi, osob trpících závažnou chorobou, osob s duševní poruchou a osob, které byly podrobeny mučení, znásilnění nebo jiným formám hrubého psychického, fyzického nebo sexuálního násilí. Žalobce netvrdil, že u něj je důvod posuzovat ho jako zranitelnou osobu ani ve správním řízení, ani v soudním řízení správním a tato skutečnost se nepodává ani z propouštěcí zprávy ze dne 25. 2. 2021, která je založena ve správním spise. Podle této zprávy byl žalobce z nemocnice propuštěn ve stabilizovaném stavu bez terapie, cítil se dobře.
36. Soud nepřisvědčil námitce žalobce, že **neměl možnost si zvolit právního zástupce**. Žalobce na úvod jednání před správním orgánem I. stupně řekl, že chce vypovídat a cítí se zdravý. Žalobce o žádnou formu právní pomoci nežádal, podle protokolu rozuměl předmětu řízení, chtěl jen tlumočníka, kterého ve správním řízení v prvním stupni měl. V odvolacím řízení byl žalobce zastoupen advokátem. Přitom řízení před správními orgány obou stupňů tvoří jeden celek. Žalobci podle jeho tvrzení a podle správního a soudního spisu nic nebránilo v tom, aby si právního zástupce ve správním řízení zvolil dříve.
37. Na zákonnosti napadeného rozhodnutí nemění nic ochota zaměstnavatele napsat písemný příslib zaměstnání a ubytování žalobce, jakmile si zlegalizuje pobyt v ČR. Tuto situaci měl žalobce řešit předtím, než započal neoprávněný pobyt v ČR. Pokud by žalobce legalizoval

svůj pobyt v ČR včas, tj. před uplynutím doby povoleného pobytu, tedy před 8. 8. 2021, měl by možnost se účastnit trestního řízení a vůbec by se nedostal do situace, kdy bylo na místě přijmout rozhodnutí či opatření k ukončení jeho neoprávněného pobytu a k zamezení opakování tohoto jednání.

38. Neopodstatněná je námitka, že **správní orgány nedodržely lhůty** pro vydání rozhodnutí. Samotná skutečnost nedodržení lhůt podle § 71 správního řádu nečiní napadené rozhodnutí nezákonným. Takový důsledek zákon s marným uplynutím citované lhůty nespojuje. Žalobce opatření proti nečinnosti podle § 80 a násl. správního řádu nevyužil, ačkoli mohl.
39. Nedůvodná je námitka, že **žalovaná prodloužila žalobci fakticky dobu vyhoštění** tím, že o odvolání nerozhodla v zákonné šedesátidenní lhůtě. Rozhodnutí správního orgánu I. stupně je právně účinné až nabytím právní moci, tedy doručením rozhodnutí o odvolání zástupci, což bylo 22. 11. 2021. Jak byl žalobce poučen v rozhodnutí o správním vyhoštění, odvolání mělo odkladný účinek v souladu s § 172 odst. 2 věty druhá ZPC. Podle § 172 odst. 3 ZPC má odkladný účinek také žaloba proti rozhodnutí ve věci správního vyhoštění cizince. Proto do doručení tohoto rozsudku nezačala doba správního vyhoštění žalobci vůbec běžet.
40. Soud nepopírá poškození žalobce trestným činem jiné osoby, avšak v daném případě zde zákon nedává soudu možnost, jak tuto skutečnost zohlednit. Jak uvedl NSS ve svém rozsudku č. j. 2 Azs 210/2017-57, správní vyhoštění není rozhodnutím sankční povahy v přísném slova smyslu, jakkoli jeho dopady takto cizinec, jemuž je uloženo, může nepochybně pociťovat, nýbrž rozhodnutím vyjadřujícím zájem státu na tom, aby se dotyčný cizinec na území státu nezdržoval (srov. rozsudek NSS ze dne 27. 10. 2004, č. j. 5 Azs 125/2004-58). Jak už několikrát zopakoval Ústavní soud (srov. jeho rozhodnutí ze dne 18. 4. 2013, sp. zn. III. ÚS 1147/13, ze dne 13. 5. 2004, sp. zn. IV. ÚS 85/04, či ze dne 29. 4. 2004, sp. zn. III. ÚS 99/04), žádné subjektivní ústavně zaručené právo cizince na pobyt na území ČR neexistuje, neboť je věcí suverénního státu, za jakých podmínek připustí pobyt cizinců na svém území. Pokud tedy stěžovatel neměl potřebné pobytové oprávnění, a přesto pobýval na území ČR, je zcela v souladu se zákonem, že správní orgán I. stupně rozhodl o postupu dle příslušného ustanovení zákona o pobytu cizinců a vzal v úvahu konkrétní okolnosti případu, což se projevilo uložením zákazu pobytu na území ČR ve značně nižší výměře, než je horní hranice stanovená zákonem.
41. Žalobce si může vzhledem k situaci na Ukrajině požádat o vydání nového rozhodnutí podle § 101 písm. c) správního řádu (jak uvedla žalovaná ve vyjádření v obdobné věci sp. zn. 72 A 3/2022).
42. Závěrem soud shrnuje, že správní orgány zjistily správně skutkový stav, vybraly správně právní předpisy, pod které jej subsumovaly a z toho vyvodily v souladu se zákonem správné skutkové i právní závěry, se kterými se soud ztotožnil.
43. Soud rozhodl o nákladech řízení podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce nebyl v tomto řízení úspěšný a žalovanému v řízení o žalobě žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 10. února 2022

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně